

- kommunfullmäktige
- kommunstyrelsen
- övriga nämnder
- förvaltning

Lokalprogram för enhetliga förskolor med skollokaler

Fastställt av kommunfullmäktige 2013-01-31 § 21

Lokalprogram för enhetliga förskolor med skollokaler Bun/2012:85 291

ÄRENDET

Inom Barn- och utbildningsnämndens verksamhet finns ett stort behov av tillkommande förskoleplatser. Flera likartade förskoleprojekt med gemensam lösning har etablerats. Dessa är ursprungligen planerade för 80 barn. De har en gemensam planlösning med ett öppet gemensamt torg med flera mindre rum i anslutning för de äldre barnen. För de yngre barnen har skapats mer traditionella avdelningar.

Hela förskolan har byggt på tanken med storarbetslag och allas ansvar för alla barnen. Lösningen är inspirerad av "Reggio Emiliapedagogik". Denna typ av förskolor har upplevts ha flera nackdelar. De gruppstorlekar som använts har upplevts vara väl stora varför verkligheten givit betydligt färre barn vid varje enhet än vad som avsetts. För kommande förskolor väljs nu en lösning där även de äldre barnen får en mer uppdelad yta med en egen hemvist.

I kommunens verksamhets- och investeringsplan (VIP) finns medel upptagna för ett antal förskolor av likartat utförande, "ramförskolor". Dessa förskolor dimensioneras nu för upp till 100 barn eller fler. Förskolorna byggs upp på enheter med målsättning om gruppstorlekar på tolv för yngre och arton för de äldre barnen. Dessa ytor kombineras två och två för flexibel verksamhet och rationellt nyttjande av ytorna. Om ytterligare enheter läggs till kan ökad kapacitet fås.

Grundindelningen antas bli 24 (12x2) barn i småbarnsgrupp och 36 (18x2) barn i syskongrupp, 60 barn. Då gruppstorlekarna i praktiken varierar över året måste den maximala kapaciteten på avdelningen klara grupper på 30 (15x2) resp. 42 (21x2) barn. Genom olika kombinationer mellan lokaler för småbarns- och syskongrupp kan olika total kapacitet på förskoleenheten fås.

En totalflexibel lösning erhålls om man väljer att även skapa lokaler som kan användas för skola främst för de yngre skolbarnen samt för såväl syskon- som småbarnsgrupp. Detta bygger då på ett antal kompromisser samt på att ytan dimensioneras efter den mest ytkrävande verksamheten. Då skollokal fordrar en större sal, basyta, kan detta komma att styra utformningen.

De senast byggda förskolorna, (ramförskolorna) utgör ändå till del mall för disposition och planlösningar.

LOKALPROGRAM

Byggnaden byggs upp av ett antal enheter, varje enhet kan vara avsedd för småbarnsgrupp, syskongrupp eller F – 3 skola. Till dessa enheter kopplas enhetliga ytor för administrativa- och personalytor samt produktionskök, stödytor. Enheterna binds ihop av en gemensam yta som även innehåller byggnadens huvudentré.

Grundförutsättningen är att den totala ytan inom enheten som disponeras av verksamheten skall hållas till 10 kvm per förutsatt antal barn/elever. Här antas en klass i F – 3 skolan omfatta 25 barn. Då yta avgår till stödytor antas den effektiva barnytan kunna vara mindre än 8 kvm per barn. Till detta kommer sedan tekniska ytor samt utomhus placerade förråd och dylikt.

Byggnaden ska placeras på tillgänglig tomt så att komplettering med ytterligare lokaler kan ske i framtiden. Måltidshantering baserat på tillagningskök dimensionerat för antalet barn vid enheten samt ett avvägt antal vuxna.

Möjlighet att skapa lösningar i två eller flera våningar skall finnas om tomt och kringliggande miljö stöder detta. Här fordras då tillgång till gemensam hiss för de övre avdelningarna. Samtliga groventréer skall då förläggas till entréplan av städ- och hygienskäl. Produktionskök skall alltid förläggas till entréplan. Personal- och administrativa ytor kan däremot förläggas till ett övre plan.

Nya lösningar

De traditionella förskolorna som byggdes till och med 90-talet har en likartad planlösning med separata avdelningar där varje barngrupp har sin egen ingång, egen köksdel, matrum, verkstad osv. Denna lokalutformning har under senare år brutits upp och begreppet avdelningar tonas ner.

Verksamhetsytorna för barnen planeras nu i stort som traditionella avdelningar, men med parvis gemensam ateljé och med allrum som kan fungera som gemensam yta för två avdelningar under vissa tider. Vid de senast byggda förskolorna i kommunen är småbarnsavdelningarna skapade på detta sätt. Nu planeras även lokalerna för syskongrupp enligt denna lokaldisponering.

Lokalerna har flera gemensamma funktioner, men ändå finns möjlighet till uppdelning avdelningsvis. De yngre barnens ytor är mer avskilda än ytorna för de äldre barnen. Genomgående eftersträvas mycket ljus, öppna ytor, möjlighet till överblick, gemensam huvudentré.

Syftet med denna lokalutformning är att ge förutsättningar för olika grupperingar och för olika aktiviteter över dagen och tiden. Att ge barnen inspiration som bidrar till lust att utforska och lära. De får möjlighet att upptäcka världen ur olika perspektiv.

Allmänt

Konceptet bygger på en enhetligt på lokaldisposition där ytor utformas så lika som möjligt oavsett användning. Vårutrymningar har samma placering inom de olika verksamhetsenheterna. Funktionen varierar beroende på användning men skall kunna anpassas till annan funktion.

Väggar och dörrpartier utförs i ljusa och tåliga material med stort inslag av glas. Avvikande färger på dörrposter eftersträvas.

Mellanväggar mellan några lek-/vil-/grupprum kan med fördel öppnas upp med fantasifulla fönstergluggar i barnhöjd.

Antalet dörrar minimeras så långt som möjligt. Minimera klämrisk med klämskydd på utsatta dörrar, alternativt inbyggda skjutdörrar. Flertalet dörrar utförs utan låsfunktion. Möjlighet att ”felvända” dörrtryck beaktas.

Fönster och invändiga glaspartier placeras lågt i ”barnhöjd” för barnens möjlighet att överblicka omvärlden.

Stora glasytor placeras så att direkt ljusinstrålning undviks för att undvika värmeproblem. Fönster i söderläge kan förses med glas som reducerar värmeinstrålning. Gärna takutsprång som ger både väderskydd och skydd mot solinstrålning. Alla glaspartier upp till minst 150 cm skall utföras med säkerhetsglas. Dörrar mot utemiljö skall finnas från, allrum och klassrum mot utemiljö.

Ljudabsorbenter för mycket god akustisk, särskild omsorg måste läggas vid de stora öppna ytorna. Rumsakustiken får inte överskrida en efterklangstid av 0,5 sek.

Byggnaden skall i princip utrustas med golvvärmesystem. Ventilationslösningar som skapar en dragfri miljö skall eftersträvas.

Belysningen skall utformas med dimmerfunktion i allrum, vilrum och personalrum. Möjlighet till miljöbelysning skall finnas i fönsterpartier i alla större rum. Detta skall styras med strömbrytare med lika placering som övrig ljusstyrning.

Dammsamlade ytor bör undvikas, till exempel skåpsuppställningar som inte når till tak, belysningsarmaturer, ventilationskanaler och liknande.

Verksamhetens olika grupper skall ha utgång mot den yttre lekmiljön och i anslutning till utgången placeras groventréer. Varje grupp har eget kapprum och toaletter, medan groventré och ytterdörr mot lekmiljön kan fungera gemensamt för flera grupper 1-3 åringar, 3-5 åringar och F – 3 skola.

IT-lösning

Samtliga förskolelokaler inom Utbildningsförvaltningens verksamhet utrustas enligt dokumentet, IT i förskolemiljö 111122, för skollokaler gäller IT i skolmiljö, grundskola och gymnasium 111122, ”spindeln”.

Passagesystem, brand- och inbrottslarm

Ett passagesystem skall installeras, kortläsare till denna placeras vid huvudentré. Inbrottslarm, gärna med zonindelning, installeras. Det bör integreras med passagesystemet med möjlighet till avlarmning av hela eller del av lokalerna. Brandlarm med vidarekoppling till Räddningstjänsten förutsätts.

Nyckelsystem utformas, oaktat fastighetsägarens behov, med två nivåer, en nivå som ger tillträde till samtliga lokaler inom verksamheten utom rektorsexpedition. För denna skapas en överordnad nivå. Ytterligare en kortläsare med avlarmning placeras vid köksentrén. Denna entré skall även utvändigt förses med ringsignal. Endast huvudentrén utrustas med utvärdig låscynder. Till denna dörrmiljö skall inte verksamheten ha nyckel.

Konstnärlig utsmyckning

För detta investeringsobjekt kan medel finnas upptagna i kulturnämndens budget för konstnärlig utsmyckning. Denna utsmyckning skall då beredas utrymme centralt placerad inom eller i anslutning till byggnationens centralpunkt eller annan allmän yta. Placering inom utemiljön kan vara aktuell. Kontakt skall, genom byggorganisationen, ske med kulturförvaltningen under skiss- och projekteringskedan för planering av utformning.

YTOR FÖR 1 - 3 ÅR

Verksamhetsyta för 1-3 åringar består av två samverkande enheter för vardera 15 barn i princip utformade som traditionella förskoleavdelningar. Dessa avdelningar samverkar parvis, med var sina allrum som kan nyttjas enskilt eller gemensamt för olika funktioner. Det finns då möjlighet att dela de båda avdelningarnas barngrupper i olika aktiviteter. Personalen organiseras i ett arbetslag över avdelningsgränserna. Kommunikation skall finnas mellan de två förskoleenheterna. Ytor och personal kan då nyttjas över dagen och tiden på ett optimalt sätt. Den pedagogiska verksamheten planeras utifrån barnens behov och förutsättningar.

Rum och ytor för 1-3 år fördelas med 2-3 allrum, en ateljé och ett gemensamt förråd per enhet. I övrigt har varje avdelning mindre lekrum, vilrum, kapprum, groventré eventuellt med gemensam utgång, skötrum och toaletter.

Per enhet (två avdelningar)

Allrum, 20-30 m²

Tre större allrum, vardera 20 – 30 kvm, placeras ihop med större dörröppning emellan. Detta innebär att allrummen både är gemensamma men kan avskiljas så att de tillhör respektive avdelning. Inom ett av allrummen, med tillträde från de två övriga, installeras ett standardkök på utdragbara socklar. Innehåller diskbänk med över- och underskåp, kyl/frys, spis med keramisk-/glashäll och ugn, fläkt, upphöjd snabbgående diskmaskin, mikrovågsugn. Ytan tjänstgör även som pedagogiskt kök, barnen intar sina måltider med utgångspunkt från detta rum. Rummen utförs med fördel med högre takhöjd.

Ateljé, 20 m²

En gemensam ateljé inom varje enhet utrustas med diskbänk med öppet underrede i stål med gallerhylla, låsbart överskåp, avlopp och golvbrunn med gipsavskiljare placeras i framkant under diskbänk, inget lokalt fall till golvbrunnen, vattentåligt golvmaterial med uppvikta kanter eller annan vattentålig sockel. Mycket dagsljus och god belysning eftersträvas. Golvyta alternativt väggyta för stafflier. Utställningshylla eventuellt i glas på vuxenhöjd gärna i fönster.

Groventré för 30 platser

Till stora delar kan ytan vara gemensam för de båda avdelningarna. Dörren mot utemiljön bör vara gemensam.

För vardera gruppen om 15 platser utrustas groventrén med krokar för galonkläder och gummistövlar på vägg alternativt golvyta för en fristående vagn för förvaring av galonkläder och stövlar (vagnens mått l 60, b 51, h 120). En rektangulär golvbrunn med galler för sandfång och duschslang från blandare på vägg, ett större och ett mindre torkskåp. Toalett med enkel tillgänglighet från utemiljön, denna bör vara något större än normalt för att klara hantering av ytterkläder inom rummet.

Förråd, 5 m²

Gemensamt förråd utrustas med 5 hyllplan på konsoler.

Per avdelning 1 - 3 år**Lekrum, allrum, 10-15 m²**

Två rum för uppdelning i olika aktiviteter, såsom rollek, bygglek, sagoläsning eller annat.

Rummen utrustas med förvaringsskåp med hyllor för förvaring av material. Plats skall finnas för lekbord ca 20 cm högt och ca 180 *100 cm (inredning)

Vilrum, 12 m²

Utrustas med mörkläggningsgardiner. Madrasskåp för totalt 15 madrasser.

Toaletter och skötrum

Skötrum, eventuellt med kommunikation till angränsande avdelnings skötrum, alternativt ett större skötrum, dock med beaktande av behovet av integritet.

Rummet innehåller två toaletter utan handfat, och med vägghängda WC. I skötrummet 2 handfat, varav ett i barnhöjd, spegel i barnhöjd över tvättfaten, behållare för pappershanddukar, papperskorg, tvätträna på låg höjd för vattenlek, spegel ansluts direkt mot tvättränan, ett dubbelt höj- och sänkbart skötbord med fast vattenho mellan skötbäddarna, hyllor för förvaring av blöjor m. m.

Kaprum

Två kaprum med vardera 15 kapp- och skohyllor samt 2 högskåp för personalens ytterkläder. Kaprummen skall enkelt nås från den gemensamma huvudentrén och ha god förbindelse groventrén som ligger i anslutning till utgång mot utemiljön. Direkt anslutning mot respektive tvättrum och toaletter. Yta för sittbänk.

YTOR FÖR 3 - 5 ÅRINGAR

Lokalerna för åldergruppen 3-5 år utformas i princip lika ytorna för gruppen 1 – 3 år. Tillkommer gör ytterligare ett grupprum per avdelning

Per enhet (två avdelningar)

Allrum, 20-30 m²

Tre större allrum vardera 20 – 30 kvm placeras ihop med större dörröppning emellan. Detta innebär att allrummen både är gemensamma men kan avskiljas så att de tillhör respektive avdelning. Inom ett av allrummen, med tillträde från de två övriga, installeras ett standardkök på utdragbara socklar. Innehåller diskbänk med över- och underskåp, kyl/frys, spis med keramisk-/glashäll och ugn, fläkt, upphöjd snabbgående diskmaskin, mikrovågsugn. Ytan tjänstgör även som pedagogiskt kök, barnen intar sina måltider med utgångspunkt från detta rum. Rummen utförs med fördel med högre takhöjd.

Ateljé, 20 m²

En gemensam ateljé inom varje enhet utrustas med diskbänk med öppet underrede i stål med gallerhylla, låsbart överskåp, avlopp och golvbrunn med gipsavskiljare placeras i framkant under diskbänk, inget lokalt fall till golvbrunnen, vattentåligt golvmaterial med uppvikta kanter eller annan vattentålig sockel. Mycket dagsljus och god belysning eftersträvas. Golvyta alternativt väggyta för stafflier. Utställningshylla eventuellt i glas på vuxenhöjd gärna i fönster.

Förråd, 5 m²

Gemensamt förråd utrustas med 5 hyllplan på konsoler.

Groventré för 42 platser

Till stora delar kan ytan vara gemensam för de båda avdelningarna. Dörren mot utemiljön bör vara gemensam.

För vardera gruppen om 21 platser utrustas groventrén med krokar för galonkläder och gummistövlar på vägg alternativt golvyta för en fristående vagn för förvaring av galonkläder och stövlar (vagnens mått l 60, b 51, h 120). En rektangulär golvbrunn med galler för sandfång och duschslang från blandare på vägg, ett större och ett mindre torkskåp. Toalett med enkel tillgänglighet från utemiljön, denna bör vara något större än normalt för att klara hantering av ytterkläder inom rummet.

Per avdelning 3 - 5 år

Lekrum, allrum, 10-15 m²

Tre rum för uppdelning i olika aktiviteter, såsom rollek, bygglek, sagoläsning eller annat.

Rummen utrustas med förvaringsskåp med hyllor för förvaring av material. Plats skall finnas för lekbord ca 20 cm högt och ca 180 *100 cm (inredning).

Vilrum, 12 m²

Utrustas med mörkläggningsgardiner. Madrasskåp för totalt 5 madrasser.

Toaletter och tvättrum

Tvättrum, eventuellt med kommunikation till angränsande avdelnings tvättrum, alternativt ett större tvättrum. Rummet innehåller två toaletter utan handfat i vardera rummet, vägghängda WC. Ett tvättställ i barnhöjd samt ett i vuxenhöjd inom rummet, spegel över handfaten, behållare för pappershanddukar och papperskorg, tvättränna på låg höjd för vattenlek, spegel ansluts direkt mot rännan. Ett tvättrum utrustas med ett enkelsidigt skötbord. Här bör behovet av integritet särskilt beaktas.

Kaprum

Två kaprum med vardera 21 kapp- och skohyllor samt 2 högsåp för personalens ytterkläder. Kaprummen skall enkelt nås från den gemensamma huvudentrén och ha god förbindelse groventrén som ligger i anslutning till utgång mot utemiljön. Direkt anslutning mot respektive tvättrum och toaletter. Yta för sittbänk

SKOLLOKALER

Allrum/basutrymme, 50-60 m²

Två större allrum placeras ihop med dubbel dörröppning emellan. Rummen utförs med fördel med högre takhöjd.

Allrum/grupprum, 10-15 m²

Ett mindre rum som komplement till basutrymme för gruppindelning av eleverna

Allrum/Fritidsyta, 20 - 30 m²

Som komplement till bas- och grupprum ordnas en yta där det installeras ett standardkök på utdragbara socklar. Innehåller diskbänk med över- och underskåp, kyl/frys, keramisk-/glashäll och ugn, fläkt, upphöjd snabbgående diskmaskin, mikrovågsugn. Ytan tjänstgör som pedagogiskt kök.

Ateljé, 20 m²

En ateljé utrustas med diskbänk med öppet underrede i stål med gallerhylla, låsbart överskåp, avlopp och golvbrunn med gipsavskiljare placeras i framkant under diskbänk, inget lokalt fall till golvbrunnen, vattentåligt golvmaterial med uppvikta kanter eller annan vattentålig sockel. Mycket dagsljus och god belysning eftersträvas. Golvyta alternativt väggyta för stafflier. Utställningshylla eventuellt i glas på vuxenhöjd gärna i fönster

Toaletter och tvättrum

Ett tvättrum med två tvättställ i normalhöjd, spegel över handfaten, behållare för pappershanddukar och papperskorg. Rummet innehåller fyra toaletter utan handfat, vägghängda WC. Dörrarna till WC skall utföras hela, samt förses med utvändiga låscylindrar.

Förråd, 5 m²

Gemensamt förråd utrustas med 5 hyllplan på konsoler.

Kapprum

Kapprum med 60 kapp- och skohyllor samt 2 högskåp för personalens ytterkläder. Kapprummet skall enkelt nås från den gemensamma huvudentrén och ha god förbindelse groventrén som ligger i anslutning till utgång mot utemiljön. Direkt anslutning mot respektive tvättrum och toaletter. Yta för sittbänk

Groventré för 60 platser

Dörr mot utemiljön, utrustas med krokar för galonkläder och gummistövlar på vägg alternativt golvyta för en fristående vagn för förvaring av galonkläder och stövlar (vagnens mått l 60, b 51, h 120). En rektangulär golvbrunn med galler för sandfång och duschslang från blandare på vägg, ett större och ett mindre torkskåp. Toalett med enkel tillgänglighet från utemiljön, denna bör vara något större än normalt för att klara hantering av ytterkläder inom rummet.

Gemensamma ytor vid utbyggd skola

Om en fristående enhet etableras och skola, i större omfattning, skall bedrivas i lokalerna fordras utöver ovanstående även lokaler för skolhälsovård, matsal, vaktmästeri, bibliotek, idrottslokal samt ytterligare administrativa utrymmen.

GEMENSAMMA UTRYMMEN FÖR STÖDFUNKTIONER

Ytor som planeras är personalrum, mindre omklädnings-/kapprum, yta för posthantering/kopiering, personalarbetsplatser, kontorsytor, samtalsrum, vilrum, städförråd, RWC, gemensam entré för hela verksamheten, yta för besökskaphylla och centralförråd.

Inom enheten kommer att finnas 3 – 4 personer per avdelning, samt 1 -2 personer per skolklass. Personalrummet skall dimensioneras för detta. Personalarbetsplatser, en för varje avdelning, en rektorsexpedition och ett samtalsrum för fem personer. En eller två kökspersonal kommer att arbeta vid enheten.

Huvudentré

En välkomnande och gemensam entré för hela enheten. som gör att barn, föräldrar och besökare får ett välkomnande intryck. Entrén skall mynna i en gemensam centralyta som binder samman de olika modulerna. En kapphylla skall finnas för vuxna besökare. Elektronisk informationstavla skall finnas i anslutning till entrén. Närhet till administrativa lokaler.

RWC

Lägges centralt, gärna i anslutning till huvudentré, så att god tillgänglighet för alla skapas.

Rektorsexpedition/arbetsrum 15 m²

Ett kontorsrum för ledningsfunktion etc.

Samtalsrum/vilrum 10 m²

Placeras neutralt och gärna i närheten av entré. Utrustas med vilbädd och med plats för mindre samtalsbord med stolar. Datakommunikation.

Personalrum, 20-25 m²

Yta för rekreation och avkoppling. Mindre köksenhet t. ex typ. Trinett samt mikrovågsugn och upphöjd diskmaskin, eluttag och timer för kaffebryggare/kaffeautomat. Altandörr mot utemiljö.

Post/kopiering

Värdefack- och postskåp för 30 personal. Plats för kopieringsmaskin/skrivare.

Personalarbetsrum

4-8 dataarbetsplatser, som delas mellan personalen Antal arbetsplatser beror på enhetens storlek.

Omklädningsrum, personaltoalett, dusch

Omklädningsrummet innebär endast yta för mindre kapp- och skohylla, högskåpen i groventréerna eller i barnens kapprum nyttjas av personal för ytterkläder. Centralt placerad personaltoalett, fler kan vara aktuella vid större enhet. Dusch för personal kan med fördel kombineras med RWC.

Städförråd

Enligt tekniska kontorets föreskrifter.

Centralförråd, ca 8 m²

Utrustas med 3 hyllplan på väggar.

Klädvårdsutrymme

En tvättmaskin och torktumlare placeras i anslutning till 1 – 3 åringarnas enhet/-er i anslutning till annat våtutrymme. Tvättfunktionen är i första hand till för 1-3 åringarnas verksamhet.”

Tillagningskök

All inredning och utrustning i köksenheten skall vara miljöanpassad och utformad med hänsyn till låg energi-, vatten och kemikalieförbrukning. Inredning och utrustning skall vara ergonomiskt och arbetsmiljöbefrämjande utformad.

Köket skall ha kapacitet för det antal portioner som enheten dimensioneras för. Det placeras så att in- och utlastning kan ske utan att kollidera med barnens lek miljö utomhus. Skärmtak skall finnas över inlastningsplats samt över utvändigt uppställningsyta för tomma varuvagnar. Dessa skall kunna låsas fast i byggnaden.

Köket skall ha direkt anslutning mot central yta för rationell hantering av mat-distribution och diskhantering.

I varumottagningen skall uppställningsyta och eluttag finnas för det antal värmevagnar enheten har behov av för utskick av varm mat. I nära anslutning till varumottagningen skall planeras för kyl- och frysrum samt torrförråd.

Yta skall finnas för omklädning, toalett och dusch, denna skall dimensioneras för det antal personal som kökets kapacitet motiverar. Tvättmaskin och torktumlare för kökets interna bruk.

Yta skall finnas för uppställning av vagnar för transport till och från verksamhetsytorna.

Köksytorna kommer att användas frekvent under många år framöver. Stor vikt skall läggas vid hög kvalitet på materialval för inredning. Ljusa och luftiga ytor ska präglade lokalerna. Vagg och golvytor ska vara lätt att rengöra, väggar utföres med kakel och golv med t.ex. massa. Bänkar och hyllor bör utföras i rostfritt stål, organiska material undvikes. Skåp och dylikt utföres i högtrycks-laminat avsett för offentligt bruk. Hörn och karmar ska skyddas med rostfria lister.

Köket skall utrustas med kyl- och frysskåp 800 liter eventuellt delat kyl- och frysskåp samt avsvälningsskåp 600 l. i köket. Externa kompressorer för kyl och frys ska placeras utanför köksytorna. Köket ska utrustas med ett enfacks kokeri och stekbord med lock, en kokgryta ca 50 l med omrörare och varmluftsugn med självrengöringsfunktion, eventuellt två mindre varmluftsugnar i pelare. Storlek avgörs av antal portioner. Storköksspis med fyra värmezoner för tillagning av bland annat dietkoster. Microspary för golvrengöring. En bänk minst 120 cm ska vara hög och sänkbar.

Ytor för beredning och avlastning i närhet till grytor och ugnar. Plats bereds för blandningsmaskin, mikrovågsugn, konservöppnare och lös rullvagn.

Vägghyllor, lådor/hurtsar under bänkar för förvaring av mindre köksutrustning och upphängningsmöjligheter av redskap. Elutag för mindre köksmaskiner t.ex. stavmixer och kaffebryggare utmed bänkytorna.

Avskild yta för beredning av grönsaker och dietkoster skall finnas.
Möjlighet för handtvätt ska finnas i närhet av beredning av livsmedel.
Ett mindre kontor med telefon och dator tillgång förläggs neutralt så att besökare kan nå det från verksamhetsytan utan att beträda köksytan.

Diskutrymmet ska vara avskilt och med möjlighet att diska både grov och porslinsdisk, gärna kombinerad funktionsdiskmaskin med hänsyn tagen till låg vatten och kemikalieförbrukning. Bänkar i anslutning till maskinen ska vara utformad så att lyft undviks. Plats ska finnas för rangeringsställ för förvaring av rent diskgoods. Möjlighet att nå diskutrymmet från verksamhetsytan utan att passera köket. Möjlighet till diskning av hela enhetens disk skall beaktas.

UTEMILJÖ

Utemiljö är barnens pedagogiska rum, vilken bland annat ska stimulera till lek, upptäckarlust, sociala aktiviteter och rörelse. Ytorna ska disponeras så att enkel och rationell skötsel underlättas. Utformningen skall anpassas efter barnens faktiska ålder och den utformning som lokalerna har.

Hela ytan skall inhägnas och förses med barnsäkra grindar, som är så breda att snöröjning, gräsklippning och transporter av sand m.m. med lastbil är möjlig. Ytor avsedda för de olika åldersgrupperna skall avskiljas. Tvärstag till staket placeras på utsida staketet.

Sol- och vindskyddad plats för sovande barn i 6-8 barnvagnar i närheten av entrén för vardera enheten med 1-3 årsavdelningar. Detta kan med fördel lösas med utdragen takfot.

Lekutrustning som sandlådor med sarg och sittbräda, lekbord/lekhus i sandlådan, gungdjur, mindre gungställningar för olika åldrar, asfaltgångar, pulkabackar, klätterställningar, lekhus, bord och bänkar för mellanmål utomhus. Gummimatta som fallskydd under lekutrustning. Utrustningen disponeras med utgångspunkt från ålder på barnen inom de olika ytorna.

Placering av sandlådor undviks nära ingångar.

Solskydd över sandlådor om detta saknas genom naturlig växtlighet.

Solavskärmd plats för servering av mellanmål m.m.

Avgränsad uteplats anordnas i anslutning till personalrum. Denna bör vara insynsskyddad mot entré.

Ett förråd typ friggebod för lekutrustning, samt ett förråd för verksamhetens barnvagnar per två avdelningar respektive skolenhet.

Förråd eller väderskydd för föräldrars barnvagnar i anslutning till entré.

Väggvattenutkastare i anslutning till groventréer.

Utebelysning vid entréer, inlastning, lekmiljö och parkering.

Gångar inom utemiljön utföres asfaltsbelagda. Undvik plattsättning som försvårar snöröjning.

Återvinningsanläggning enligt kommunens policy. Ingen kvarn för matavfall.

Angöring föräldrar

I anslutning till entrén anordnas angöringsplatser för föräldrars bilar och hämta-lämna funktionen. Antalet parkeringsplatser dimensioneras med två per avdelning/skolklass. En lösning där backning av fordonet inte fordras efter lämning respektive hämtning eftersträvas. Uppställningsplatserna utformas så att det är möjligt att öppna bildörrar fullt vid hantering av barnen utan att "slå i" närliggande bil.

Angöring kök och personal

Samordning bör ske mellan angöring till kök, godsmottagning och avfallshandling med miljöstation utformad i enlighet med kommunens plan.

Hit lokaliseras även personalparkering med ett avvägt antal platser beroende på enhetens storlek.

Placeringen bör vara skild från huvudentrén och hållas avskild med staket mot barnens utemiljö. Denna yta läggs gärna mot norr eller mot större passerande gata eller dylikt.

Kennet Ericson
Planeringssekreterare